

عنوان مقاله:

استفاده از روش‌های یادگیری ماشین برای طبقه‌بندی تصاویر ماهواره‌ای لندست ۹ به منظور ارزیابی مساحت کاربری‌های زمین شهری (غرب تهران)

محل انتشار:

نشریه علمی پژوهش‌های سنجش از دور و اطلاعات مکانی، دوره ۲، شماره ۲ (سال: ۱۴۰۲)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده‌گان:

حسین جولایی - گروه مهندسی نقشه‌برداری، دانشکده عمران، آب و محیط زیست، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

علیرضا وفایی نژاد - گروه مهندسی نقشه‌برداری، دانشکده عمران، آب و محیط زیست، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

پیشینه و اهداف: موضوع شهرنشینی و نظارت بر گسترش شهری و تغییرات کاربری زمین با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای، به یک مرکزیت اساسی در جامعه تبدیل شده است. دسترسی آسان و پایدار به داده‌های ماهواره‌ای، این امکان را فراهم کرده که تغییرات زمینی را با دقت بیشتری رصد و نظارت کرد؛ اما برای بهره‌برداری بهینه از این تصاویر، لازم است نمونه‌هایی از تصاویر جمع‌آوری شده و سپس پیکسل‌های آن‌ها بر اساس ویژگی‌ها و مشخصه‌های منطقه‌ای طبقه‌بندی شوند. این فرآیند، با چالش‌های همچون پراکندگی داده‌ها مواجه است که با استفاده از روش‌های طبقه‌بندی مناسب قابل حل است. در این مطالعه، به منظور ارزیابی مساحت کاربری‌های زمین در شهرها، روش‌های متنوع از یادگیری ماشین مورد استفاده قرارگرفته است. به جای استفاده از یک روش ثابت و مطلق برای طبقه‌بندی پیکسل‌ها، چهار روش مختلف یادگیری ماشین جدآگاه برای هر تصویر مورد بررسی قرارگرفته است. این روش‌های متنوع از یادگیری ماشین امکان انتخاب بهترین و پرکارایی ترین روش برای هر تصویر را فراهم می‌کنند، به گونه‌ای که توانایی تشخیص و طبقه‌بندی پیکسل‌ها برای مساحت‌های کاربری زمین در شهرها را بهبود می‌بخشدند و دقت و کارایی را افزایش می‌دهند. روش‌ها: در این تحقیق، از تصویر ماهواره‌ای لندست ۹ برای مطالعه و تحلیل منطقه‌های مختلف تهران در سال ۲۰۲۳ استفاده شده است. ابتدا، تصویر مورد نظر تحت تصحیحات لازم قرارگرفته و سپس، چهار الگوریتم یادگیری ماشین متناسب (که شامل K-نزدیک ترین همسایه، ماشین بردار پشتیبان، جنگل تصادفی و حداکثر احتمال بودند) برای طبقه‌بندی تصاویر ماهواره‌ای لندست ۹ مرتبط با چهار منطقه مختلف تهران (شامل ۲، ۵، ۲۱، ۲۲) به کار گرفته شدند. برای ارزیابی دقت نتایج، بیش از ۲۰۰ نقطه چک با استفاده از روش Stratified Random بر روی تصویر ایجاد شدند و سپس از Google Earth Pro برای بررسی دقیق نقاط چک استفاده شد. دقت طبقه‌بندی کلی و ضربی کاپا به عنوان معیارهای ارزیابی بهترین روش طبقه‌بندی پیکسل‌های تصویر مورد بررسی قرار گرفتند. در مرحله بعد، منطقه مورد مطالعه به منظور درک بهتر مساحت کاربری‌های زمین در آن تاکیه به بلوک‌های مساوی تقسیم شد. سپس با استفاده از روابط آماری رستری (Zonal Statistic)، میزان مساحت کاربری‌های زمین در هر بلوک مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها: بر اساس روش‌های مورد استفاده، عملکرد روش SVM در این مطالعه به دقت بیشترین مقدار ممکن، که معادل ۹۵ درصد است، و ضربی کاپا، که به نسبت ۸۹ درصد است، دست یافت. این نتایج ممکن است به دلیل عدم پکنواختی پهنگه‌های پیکسل در محیط‌های شهری پرترکم توجه شود. علاوه بر این، مساحت‌های مختلفی از زمین از جمله مناطق سیز با مساحت ۱۲ کیلومترمربع، زمین‌های بایر با مساحت ۶۴ کیلومترمربع و مناطق ساخته شده با مساحت ۱۳۷ کیلومترمربع نیز در این تحلیل مورد بررسی قرار گرفتند. نتیجه گیری: از طریق این رویکرد، ما یک روش طبقه‌بندی بسیار دقیق را برای تحلیل تصاویر ماهواره‌ای مربوط به ماهواره لندست ۹ ارائه داده‌ایم. این روش، امکان ارزیابی دقیق تری از ...

کلمات کلیدی:

تصویر ماهواره‌ای لندست ۹، یادگیری ماشین، کاربری زمین، طبقه‌بندی

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2055930>

